

Nr 190.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1943 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1943/44 till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 90) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition, som kunde bli riksdagen förelagd, till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation för budgetåret 1943/44 beräkna ett förslagsanslag av 265,000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 282, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 21 maj 1943, föreslagit riksdagen att till Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation för budgetåret 1943/44 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 295,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är väsentligen avsett att täcka personalkostnaderna för dels en inom styrelsen anordnad särskild avdelning för ärenden, som sammanhålla med krigsberedskapen, dels en under styrelsen sorterande sakkunnig nämnd med uppgift att biträda styrelsen vid utredning och handläggning av ärenden rörande rikets försörjning med läkemedel och sjukvårdsmateriel, den så kallade materielnämnden, dels viss förstärkning av kameralbyrå, dels ock vissa sakkunniga för beredskapssjukhusens planläggning, upprättande och drift.

Anslaget var för budgetåret 1941/42 upptaget med 215,000 kronor; belastningen av anslaget uppgick för samma år till 207,570 kronor. För innevarande budgetår är anslaget uppfört med 265,000 kronor.

Framställningar om anslag för nästa budgetår ha gjorts av *medicinalstyrelsen* i skrivelse den 9 april 1943 och av *materielnämnden* i skrivelser den 27 augusti 1942 och den 27 februari 1943.

Beredskapsavdelningen. För innevarande budgetår är posten till beredskapsavdelningen uppförd med 91,280 kronor.

För nästa budgetår föreslås delposten till arvode till chef för avdelningen minskad från 12,900 kronor till 10,920 kronor, vilket möjliggöres därigenom att heltidsanställd chef anses erforderlig endast under 2 månader under nästa budgetår mot 6 månader under löpande budgetår. Delposten till arvode åt en deltidsanställd läkareassistent föreslås uppräknad från 4,800 kronor till 5,400 kronor med hänsyn till ökad tjänstgöringsskyldighet. Nu utgående arvode å 10,920 kronor till en apotekarassistent föreslås överfört till anslagsposten till

förstärkning av vissa byråer. Arvodet till en extra föredragande jurist föreslås utgå med oförändrat 7,200 kronor och arvoden till två sjuksköterskor med tillhoppa oförändrat 12,960. Delposten till arvoden till extra skrivbiträden föreslås jämväl uppfört med oförändrat belopp, 24,000 kronor, trots en påräknelig överbelastning å 2,000 kronor under innevarande budgetår. För arvoden till tillfällig personal beräknas 20,000 kronor eller 1,500 kronor mer än för löpande budgetår. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall sålunda för beredskapsavdelningen beräknas $(10,920 + 5,400 + 7,200 + 12,960 + 24,000 + 20,000 =)$ 80,480 kronor.

Materielnämnden. För innevarande budgetår är posten till materielnämnden upptagen till 145,600 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår beräknas till 156,080 kronor, varav till avlöningar 108,780 kronor och till omkostnader 47,300 kronor. Av ökningen, 10,480 kronor, hänför sig 5,400 kronor till arvode åt en apotekare å halvtid för handläggning av utrikes handelsärenden, för vilka en särskild avdelning inrättats under år 1942. Vidare föreslås, att arvodet till en heltidsanställd apotekarassistent med hänsyn till levnadskostnadsstegringen uppräknas med 480 kronor eller 5 procent. Arvodet till ledaren för arbetet med insamling av medicinalväxter har med anledning av genomförd intensifiering av arbetet uppräknats med 300 kronor. Inkomsten av försålda publikationer har uppräknats från 1,000 till 2,000 kronor och kostnaderna för avlöningar till personal med 4,800 kronor, vilken sistnämnda ökning nödvändiggjorts genom tillkomsten av nya arbetsuppgifter.

Förstärkning av vissa byråer. Till förstärkning av k a m e r a l b y r å n ha för innevarande budgetår anvisats sammanlagt 21,750 kronor, varav till arvode åt en biträdande kamrerare 10,250 kronor, till arvode åt en amanuens 6,000 kronor samt till arvoden åt två skrivbiträden tillhoppa 5,500 kronor.

För nästa budgetår beräknar medicinalstyrelsen därutöver ett arvode å 3,600 kronor till ett kvalificerat juridiskt biträde åt kamreraren för handhavande av den förberedande handläggningen av beredskapsärenden samt ett belopp av 1,250 kronor för tillfälligt anställande av ett skrivbiträde, då arbetsbelastningen så kräver. Medelsbehovet uppskattas sålunda till $(10,250 + 6,000 + 5,500 + 3,600 + 1,250 =)$ 26,600 kronor.

Under nästa budgetår anser medicinalstyrelsen en förstärkning jämväl av a p o t e k s b y r å n nödvändig. I frågan har styrelsen anfört följande.

För handläggning av med landets läkemedelsförsörjning sammanhängande frågor åtgår mycken tid å styrelsens apoteksbyrå. Ett intimt samarbete äger i dessa frågor numera rum mellan materielnämnden och apoteksbyråchefen, vilken således i regel är närvarande vid nämndens sammanträden och därjämte i varje fråga av större vikt anlitas för överläggningar.

Utfärdande från styrelsens sida av föreskrifter om inskränkningar i rätten att försälja läkemedel, icke belagda med recepttvång, förordnande i andra fall om sådant recepttvång, meddelande av ändrade provningsföreskrifter för i svenska farmakopén eller annan handbok upptagna varor, förordnanden om ersättningsläkemedel, uppmaningar till sparsamhet med läkemedel m. m.

föregås i de flesta fall av tidskrävande utredningar inom byrån samt överläggningar under hand med statliga myndigheter och enskilda företag inom läkemedelsbranschen.

Registrering av såväl icke värnpliktig som värnpliktig farmaceutisk personal har verkställts inom byrån. Fortlöpande revidering och komplettering av planer för denna personals disposition vid krig eller krigsfara — beträffande de värnpliktiga i samråd med arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse — kräver mycken tid. I viss mån i samband härmed står byråns medverkan till av behovet påkallade ändrade dispositioner ifråga om civilapotekens behov av farmaceutiskt utbildad arbetskraft.

Då arbetskrafterna redan för apoteksbyråns ordinarie arbetsuppgifter äro i knappaste laget, följer av det anförda, att en förstärkning är ofrånkomlig. Oberoende av vilken ställning, som Kungl. Maj:t och riksdagen komma att intaga till ett av medicinalstyrelseutredningen väckt förslag angående anordningarna för kontroll av farmaceutiska specialiteter, blir på grund härav den för närvarande under beredskapsavdelningen upptagne apoteksassistenten erforderlig jämväl under nästa budgetår. Arvode till honom torde böra upptagas efter oförändrat belopp för månad, 910 kronor, vilket med medel beräknade jämväl för vikariearvode kräver 11,830 kronor.

Företrädesvis för handläggning av ärenden, som väntas uppkomma i allt större utsträckning till följd av den fortgående försämringen av landets möjligheter till nöjaktig läkemedelsförsörjning, torde böra anställas ytterligare en apotekarassistent. Arvodet till denne torde kunna beräknas något lägre än till den nuvarande apotekarassistenten eller till 880 kronor för månad, motsvarande för hela budgetåret 10,560 kronor.

Ytterligare erfordras till ett extra skrivbiträde å apoteksbyrån, avsett att biträda med de ovan nämnda registren över farmaceutisk personal, ett arvode av förslagsvis 2,880 kronor.

Den erforderliga förstärkningen av apoteksbyrån under budgetåret 1943/44 beräknas alltså draga en kostnad av (11,830 + 10,560 + 2,880) 25,270 kronor.

Departementschefen har i denna del anfört följande:

Vad angår den begärda förstärkningen av vissa byråer vill jag med hänsyn till vad medicinalstyrelsen anfört icke motsätta mig, att för kameralbyråns del beräknas ett belopp av i runt tal 26,000 kronor. Även för apoteksbyråns del torde en förstärkning av personalen vara motiverad. Då emellertid en viss avlastning av denna byrå torde vara möjlig genom att i större utsträckning än hittills överlåta den preliminära handläggningen av specialitetsärenden å statens farmaceutiska laboratorium, förordar jag, att förstärkningen i detta fall begränsas till en halvtidsanställd apotekarassistent utöver den nu på heltid anställda apotekarassistenten. Arvodet till den halvtidsanställda assistenten torde böra utgå med 5,400 kronor för år. Kostnaden för apoteksbyråns beredskapspersonal skulle vid bifall härtill utgöra (10,920 + 5,400) 16,320 kronor. Härjämte torde, i enlighet med vad jag förordat i proposition den 7 maj 1943 (nr 273) angående anslag till medicinalstyrelsen: avlöningar m. m., för förstärkning av tandvårdsavdelningens personal böra beräknas ett belopp av 10,800 kronor, avsett som arvode åt en heltidsanställd tandläkarassistent. För nu berörda ändamål torde alltså böra avses ett sammanlagt belopp av (26,000 + 16,320 + 10,800) 53,120 kronor.

Granskning av planer för beredskapssjukhus m. m. Liksom för innevarande budgetår beräknas för ifrågavarande ändamål ett belopp av 1,500 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för medicinalstyrelsens beredskapsorganisation uppskattas sålunda till (80,480 + 156,080 + 53,120 + 1,500 =) 291,180 kronor eller avrundat 295,000 kronor. Närmare bestämmelser angående anslagets användande avses skola meddelas av Kungl. Maj:t.

Kungl. Maj:ts utgiftsberäkning föranleder icke erinran från utskottets sida. I likhet med departementschefen förutsätter utskottet, att föreskrift meddelas därom, att anslaget icke må överskridas utan särskilt medgivande av Kungl. Maj:t.

Utskottet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation* för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 295,000 kronor.

Stockholm den 11 juni 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 192.
